

ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ที่ กข. 43/2546

เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการประกอบธุรกิจการจัดอันดับกองทุนรวม

เนื่องจากปัจจุบันการลงทุนผ่านกองทุนรวมมีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ การมีข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนรวมในเบื้องต้นเผยแพร่อย่างเพียงพอและมีคุณภาพจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ลงทุนที่ประสงค์จะลงทุนผ่านกองทุนรวมเหล่านั้น ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดอันดับกองทุนรวม คณะกรรมการ ก.ล.ต. จึงได้ประกาศยกเว้นให้การจัดอันดับกองทุนรวม ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นที่ปรึกษาการลงทุนต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ทั้งนี้ เพื่อให้บริษัทอื่นใดที่ไม่ใช่บริษัทหลักทรัพย์ประเภทการเป็นที่ปรึกษาการลงทุนสามารถให้บริการแก่ผู้ลงทุนในข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกองทุนรวมได้มากยิ่งขึ้น โดยการจัดอันดับกองทุนรวมต้องกระทำอย่างมีมาตรฐาน เป็นธรรม เป็นกลาง และเป็นอิสระ รวมทั้งด้วยความระมัดระวังโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ลงทุนเป็นสำคัญ และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ว่านี้ คณะกรรมการ ก.ล.ต. จึงเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้ความเห็นชอบบุคคลที่จะประกอบธุรกิจการจัดอันดับกองทุนรวม โดยไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจการเป็นที่ปรึกษาการลงทุน ตลอดจนหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลผู้ประกอบการดังกล่าว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“การจัดอันดับกองทุนรวม” หมายความว่า การให้คำแนะนำหรือความเห็นเกี่ยวกับคุณค่าหรือความเหมาะสมในการลงทุนของกองทุนรวมเชิงเปรียบเทียบ โดยอาจให้สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อประกอบการให้ความเห็นด้วยก็ได้

“บริษัทจัดอันดับกองทุนรวม” หมายความว่า ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจการจัดอันดับกองทุนรวมเป็นทางค้าปกติ ที่ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจการเป็นที่ปรึกษาการลงทุน

“ผู้บริหาร” หมายความว่า กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ

“บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ” หมายความว่า กรรมการบริหาร รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ ผู้อำนวยการฝ่าย และให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยบุคคลดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบงานในสายงานด้านการจัดอันดับกองทุนรวม

“กรรมการบริหาร” หมายความว่า บุคคลที่คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งให้เป็นกรรมการบริหาร หรือมอบหมายให้มีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินงานของบริษัทแทนคณะกรรมการบริษัท

“ผู้อำนวยการฝ่าย” หมายความว่า บุคคลที่รับผิดชอบงานในระดับส่วนงานภายในบริษัท

“บริษัทจัดการ” หมายความว่า บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวม

“การจัดอันดับบริษัทจัดการ” หมายความว่า การให้คำแนะนำหรือความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการประกอบธุรกิจของบริษัทจัดการ โดยอาจให้สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อประกอบการให้ความเห็นด้วยก็ได้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ข้อ 2 ผู้ที่จะประกอบการเป็นบริษัทจัดอันดับกองทุนรวมได้ ต้องขอรับความเห็นชอบและได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน โดยบุคคลดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ไม่ว่าจะจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ

(2) แสดงได้ว่าหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการจัดอันดับกองทุนรวมเป็นหลักเกณฑ์ที่มีหลักวิชาการรองรับซึ่งสามารถสะท้อนวัตถุประสงค์ของการจัดอันดับกองทุนรวม และไม่ก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญของข้อมูลการจัดอันดับกองทุนรวมดังกล่าว

(3) มีโครงสร้างการถือหุ้น โครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหาร ขอบเขตการประกอบธุรกิจ และผู้บริหาร ที่เชื่อได้ว่าไม่มีส่วนได้เสียอันอาจก่อให้เกิดขาดความเป็นอิสระในการจัดอันดับกองทุนรวม และสามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นกลางและเป็นธรรม

(4) มีผู้บริหารที่ซื่อสัตย์สุจริต และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 3

ข้อ 3 ผู้บริหารของผู้ขอความเห็นชอบตามข้อ 2 ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) เป็นบุคคลล้มละลาย

(2) เป็นบุคคลที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์

(3) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(4) เป็นบุคคลที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อบุคคลที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เห็นว่าไม่สมควรเป็นผู้บริหารตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(5) อยู่ระหว่างถูกสำนักงานสั่งพัก หรือเพิกถอนการให้ความเห็นชอบในการปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ภายใต้อำนาจกำกับดูแลของสำนักงานหรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(6) อยู่ระหว่างต้องห้ามมิให้เป็นหรือปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารของบริษัทหลักทรัพย์หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงิน

(7) มีหรือเคยมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดจรรยาบรรณหรือมาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ภายใต้อำนาจกำกับดูแลของสำนักงานหรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(8) มีหรือเคยมีพฤติกรรมไม่สุจริตเกี่ยวกับทรัพย์

(9) มีหรือเคยมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการทำธุรกรรมที่เอาเปรียบผู้ลงทุนในตลาดทุน หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อธุรกิจหลักทรัพย์หรือตลาดทุนโดยรวม

(10) มีหรือเคยมีพฤติกรรมที่แสดงว่ามีเจตนาอำพรางฐานะทางการเงินหรือผลการดำเนินงานที่แท้จริง หรือจงใจแสดงข้อความอันเป็นเท็จในสาระสำคัญหรือปกปิดข้อความจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ควรบอกให้แจ้งในการขอรับความเห็นชอบ หรือในเอกสารหรือรายงานใด ๆ ที่ต้องเปิดเผยต่อประชาชนหรือต้องยื่นต่อสำนักงานหรือคณะกรรมการ ก.ล.ต.

(11) มีหรือเคยมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการละเลยการตรวจสอบดูแลตามสมควรเพื่อมิให้กิจการที่ตนมีอำนาจในการจัดการหรือผู้ปฏิบัติงานซึ่งอยู่ภายใต้บังคับบัญชา กระทำการใดหรืองดเว้นกระทำการใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือประกาศที่ออกภายใต้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าว

ข้อ 4 ในการขอรับความเห็นชอบเป็นบริษัทจัดอันดับกองทุนรวม ให้ผู้ที่ประสงค์จะขอรับความเห็นชอบยื่นคำขอรับความเห็นชอบต่อสำนักงานตามแบบพร้อมเอกสารหลักฐานตามที่สำนักงานประกาศกำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการกำหนดค่าธรรมเนียมการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการจดทะเบียน และการยื่นคำขอต่าง ๆ

ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขอรับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งมาชี้แจงส่งต้นฉบับเอกสารหรือสำเนาเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ เพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่สำนักงานกำหนด และหากผู้ยื่นคำขอไม่ปฏิบัติตามภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอไม่ประสงค์จะขอรับความเห็นชอบอีกต่อไป

ข้อ 5 ให้สำนักงานพิจารณาคำขอรับความเห็นชอบเป็นบริษัทจัดอันดับกองทุนรวม ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง

ข้อ 6 ในการจัดอันดับกองทุนรวม ให้บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ใช้ข้อมูลประกอบการจัดอันดับกองทุนรวมที่มาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและสามารถอ้างอิงได้

(2) จัดอันดับกองทุนรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดอันดับกองทุนรวมด้วยความสุจริต เป็นธรรม เป็นกลาง และเป็นอิสระ รวมทั้งใช้ความระมัดระวัง โดยคำนึงถึงผู้รับข้อมูลเป็นสำคัญ

(3) ระบุวัตถุประสงค์ประสงค์ในการจัดอันดับกองทุนรวม หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดอันดับกองทุนรวม และคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลการจัดอันดับกองทุนรวม ตลอดจนแสดงคำเตือนเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดอันดับกองทุนรวม โดยมีสาระสำคัญของคำเตือนว่า ข้อมูลการจัดอันดับ

กองทุนเป็นเพียงข้อมูลหนึ่งที่ใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน ผู้ลงทุนควรศึกษารายละเอียดก่อนตัดสินใจลงทุน ไว้ในเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลการจัดอันดับกองทุนรวม

(4) จัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ชี้แจงอธิบายข้อมูลการจัดอันดับกองทุนรวมเมื่อได้รับการซักถาม

(5) ในกรณีที่มีการใช้สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายอื่นใดประกอบการจัดอันดับกองทุนรวม สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(6) เก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดอันดับกองทุนรวมและข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาจัดอันดับกองทุนรวมไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว

(7) ห้ามมิให้บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมทำการจัดอันดับกองทุนรวมใด หากบริษัทจัดอันดับกองทุนรวม หรือผู้บริหารของบริษัทจัดอันดับกองทุนรวม มีความเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมกับกองทุนรวมหรือบริษัทจัดการนั้น ในลักษณะที่จะทำให้บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมขาดความเป็นธรรม เป็นกลาง และเป็นอิสระในการจัดอันดับกองทุนรวม

(8) ห้ามมิให้บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมกระทำการใด ๆ อย่างไม่เหมาะสมจนอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ใช้ข้อมูล กองทุนรวม บริษัทจัดการ หรือความเชื่อมั่นในธุรกิจหลักทรัพย์หรือตลาดทุนโดยรวม

ข้อ 7 ในกรณีที่บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมมีความประสงค์จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดอันดับกองทุนรวม และสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายอื่นใดที่ใช้ประกอบการจัดอันดับกองทุนรวม ให้บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมแจ้งให้สำนักงานทราบล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หากสำนักงานไม่พักท้วงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง กรณีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ หรือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง กรณีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายอื่นใดนั้น ให้บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการจัดอันดับกองทุนรวมได้

ข้อ 8 ให้บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมยื่นรายงานหรือแสดงเอกสารเกี่ยวกับการจัดอันดับกองทุนรวมตามระยะเวลาหรือเป็นครั้งคราวตามที่สำนักงานกำหนด ในกรณีนี้ สำนักงานจะให้ทำคำชี้แจงเพื่ออธิบายหรือขยายความแห่งรายงานหรือเอกสารนั้นด้วยก็ได้

ข้อ 9 บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมต้องยินยอมให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานเข้าไปในสถานที่ตั้งของบริษัทจัดอันดับกองทุนรวม หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของบริษัทจัดอันดับกองทุนรวม ในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามประกาศนี้ได้

ข้อ 10 ห้ามมิให้บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมประกอบธุรกิจการจัดอันดับบริษัทจัดการ
เว้นแต่ได้แจ้งความประสงค์ในการจัดอันดับบริษัทจัดการต่อสำนักงานตามแบบพร้อมเอกสารหลักฐาน
ตามที่สำนักงานประกาศกำหนด และหากสำนักงานไม่ได้แจ้งเป็นอย่างอื่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่
วันที่สำนักงานได้รับหนังสือแจ้งพร้อมเอกสารหลักฐานถูกต้องและครบถ้วน ให้บริษัทจัดอันดับ
กองทุนรวมสามารถประกอบธุรกิจการจัดอันดับบริษัทจัดการได้ ทั้งนี้ ให้นำข้อกำหนดเกี่ยวกับ
หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจตามข้อ 2 ข้อ 6 ข้อ 7 และข้อ 8 มาใช้บังคับกับการประกอบธุรกิจ
การจัดอันดับบริษัทจัดการ โดยอนุโลม

ข้อ 11 ในกรณีที่บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้
ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งให้บริษัทจัดอันดับกองทุนรวมกระทำการ แก้ไขการกระทำ หรืองดเว้น
การกระทำได้

ข้อ 12 ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าบริษัทจัดอันดับกองทุนรวมใดขาดคุณสมบัติ
ตามข้อ 2 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 หรือฝ่าฝืนหรือ
ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานตามข้อ 11 ให้สำนักงานมีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) พักการประกอบกิจการที่ได้รับความเห็นชอบ
- (3) เพิกถอนการให้ความเห็นชอบ

ข้อ 13 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2546

ร้อยเอก

(สุชาติ เชาว์วิศิษฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์